

РЕШЕНИЕ

№ 373

гр. Враца, 16.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВРАЦА, VII ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на втори юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Калина Хр. Христова

при участието на секретаря Наталия Мл. Петрова
като разгледа докладваното от Калина Хр. Христова Гражданско дело № 20231420100048 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 310 и сл. ГПК.

Образувано е по искова молба и уточнителна молба вх. № 2518/23.02.2023 г. от Н. Р. А., ЕГН *****, против ЧСИ В. Г. Й., ЕИК *****, с която са предявени кумулативно обективно съединени искове за признаване за незаконно и отмяна на уволнението на ищцата, извършено със Заповед № 22/25.11.2022 г., считано от 25.11.2022 г., и за заплащане на обезщетение за оставането ѝ без работа поради незаконното уволнение за шест месеца, считано от уволнението – 25.11.2022 г. до 25.05.2023 г. в общ размер на 4 260 лева, ведно със законната лихва от 25.11.2022 г. до окончателното изплащане, както и за поправка на основанието за уволнение в трудовата книжка на ищцата. Претендира присъждане на сторените в производството разноски.

В исковата молба се твърди, че считано от 01.04.2022 г., ищцата заемала при ответника длъжността „технически сътрудник“ въз основа на сключен между тях трудов договор с основно трудово възнаграждение в размер на 710 лева. Заявява, че съгласно длъжностната характеристика, основните трудови задължения включвали осъществяване, преглед и координация на стандартни и нови офисни процедури, извършване на оперативна и административна дейност в кантората на ЧСИ, установяване на професионални контакти, завеждане на входяща кореспонденция и др. Твърди, че въпреки че в трудовите ѝ задължения не било включено задължение за превод на постъпили от длъжници суми по банковите сметки на вискателите, устно от работодателя ѝ било възложено извършването на такива действия

Заявява, че със Заповед № 22/25.11.2022 г. на ЧСИ В. Й. ѝ било наложено дисциплинарно наказание „уволнение“ и трудовото му правоотношение било прекратено поради злоупотреба с доверието на работодателя. Ищцата счита уволнението за незаконно, като заявява, че грешката, за която е уволнена, е допусната от работодателя, а не от нея, тъй като изготвянето на платежни нареждания и разплащателни операции не влиза в нейните задължения. Сочи, че ЧСИ Й. сам изготвил разпределение по изп. д. № 20117210400657, след което ѝ разпоредил да преведе цялата, а не само част от постъпилата от длъжника сума по сметка на вискателя. Твърди, че соченото като неправилно съставено платежно нареждане по изп. д. № 20227210400018 не може да ѝ се вмени във вина, тъй като не е част от нейните задължения, алтернативно следва да се приеме за техническа грешка. Твърди, че действията на ищцата не обективират признаците на „злоупотреба с доверие“. Твърди, че не са ѝ поискани писмени обяснения, с оглед на което уволнението е незаконно само на това основание.

В срока по чл. 131 ГПК от ЧСИ В. Й. е депозиран писмен отговор на исковата молба, с който предявените искове се оспорват като неоснователни. Не оспорва, че на 01.04.2022 г. между страните е бил сключен Трудов договор № 1/01.04.2022 г., към датата на прекратяване на трудовото правоотношение ищцата е заемала длъжността „технически сътрудник“ с основно месечно възнаграждение 710 лева. При сключване на договора ѝ била връчена и длъжностна характеристика, подписана от ищцата на 01.04.2022 г.

Оспорва твърденията на ищцата, че в задълженията ѝ не се включвало извършването на преводи на постъпили суми от длъжници по банковите сметки на вискателите. Сочи, че съгласно т. 7 от длъжностната характеристика, служителите на длъжността „технически сътрудник“ изпълняват и други конкретно възложени от ЧСИ задачи. Отделно заявява, че при постъпване на работа ищцата е запозната с дейността на кантората, която включва и обработка на служебните сметки на ЧСИ Й. – специална и таксова. По първата сметка се извършва изготвяне на платежни нареждания и превод на събрани суми по изпълнителни дела, а по втората – изготвяне на сметка и фактури по заплатени такси и разноси. Сочи, че за изпълнение на тези дейности е сключен договор за специален софтуер за обработка на постъпилите суми с цел по – голяма бързина и липса на грешки. Заявява, че в някои случаи се налага съставянето на платежно нареждане чрез попълване на бланка в online банкиране.

Заявява, че на 24.11.2022 г. по запитване от длъжник и след проверка по изп. д. № ***** г., ЧСИ Й. установил, че на 19.08.2022 г. от специалната сметка е преведена по сметка на ТД на НАП – Враца сумата от 70 лева, като в платежното нареждане ищцата е записала като задължено лице „В. Г. Й.“ и Булстат *****, вместо името и ЕГН на длъжника по изпълнителното дело – К. К.. С постъпилата сума от ТД на НАП – Враца са отписали данъчни задължения на ЧСИ Й., вместо задълженията на длъжника

по делото. Сочи, че платежното нареждане било съставено от ищцата А..

Твърди, че на 24.11.2022 г., около 13:30 часа ЧСИ Й. предал на ищцата изп. д. № 576/2011 г. за извършване на преводи по влязло в сила разпределение на постъпили суми, видно от което сумата за изплащане на „*****“ ЕАД била 2 988,10 лева, както и 184,80 лева – такси и разноски – общо 3 172,90 лева. Ищцата съставила платежно нареждане, с което превела на „*****“ ЕАД сумата от 4 400,76 лева, без да се съобрази с разпределението.

Сочи, че с разпореждане от 24.11.2022 г. е изискано писмено обяснение от ищцата в срок до 17:00 часа на същия ден, което ищцата отказала да подпише и си тръгнала.

Заявява, че за допуснатите нарушения на 25.11.2022 г. е съставена заповед за налагане на дисциплинарно наказание изх. № 3128/25.11.2022 г. поради злоупотреба с доверието на работодателя и заповед за прекратяване на трудовото правоотношение изх. № 3129/25.11.2022 г., като на 25.11.2022 г. ищцата подписала заповедта за прекратяване на правоотношението, но отказала да подпише заповедта за налагане на дисциплинарно наказание.

Сочи, че в случая не се касае до техническа грешка, а до нерегламентирано разпореждане с чужди средства, които са собственост на длъжниците по специалната сметка, докато не се разпорежи да се преведат към взыскателите. Сгрешените преводи представляват тежко дисциплинарно нарушение.

Твърди, че ищцата никога не е оставала без работа заради уволнението, тъй като след предявяване на иска същата е сключила договор за служебно правоотношение като държавен служител. Освен това е регистрирана като земеделски производител и е едноличен собственик и управител на „****“ ЕООД. Твърди, че периодично ищцата полага труд като домашен помощник на територията на Австрия за по три – четири седмици.

Иска се постановяване на решение, с което предявените иски да бъдат отхвърлени като неоснователни.

Съдът, като взе предвид становищата и доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа следното:

С доклада по делото, неоспорен от страните, като безспорни и ненуждаещи се от доказване между страните са отделени следните обстоятелства: че между страните е било налице трудово правоотношение, по силата на което считано от 01.04.2022 г., ищцата е заемала длъжността „технически сътрудник“ в кантората на ответника ЧСИ В. Й., както и че същото е прекратено със Заповед № 22/25.11.2022 г. на ЧСИ Й., считано от 25.11.2022 г.

Посочените обстоятелства се установяват и от приетите по делото Трудов договор № 1/01.04.2022 г., длъжностна характеристика и допълнителни споразумения от 01.07.2022 г. и от 13.10.2022 г.

Представено е разпореждане от 24.11.2022 г., издадено от ЧСИ В. Й., с което е разпоредил служителката А. до 17:00 часа на същия ден – 24.11.2022 г. да представи писмено обяснение за допуснатите нарушения, които са описани, както следва: извършен на 22.08.2022 г. превод към НАП, но в платежното нареждане като задължено лице е отразено В. Г. Й., като по този начин са погасени данъчни задължения на работодателя, а не на действително задълженото лице К. П. К., като платежното нареждане е съставено от ищцата; на 24.11.2022 г. ищцата превела цялата събрана по изп. дело № 567/2011 г. сума в размер на 4 400,79 лева на основния взыскател, като не съобщила изготвеното от ЧСИ и влязло в сила разпределение.

Под текста на разпореждането с подписа на един свидетел – Н. Й. е удостоверено, че на 24.11.2022 г. ищцата се е запознала със съдържанието на разпореждането и е отказала да го подпише, като е напуснала работното място в 14:10 часа.

Издадени са Заповед изх. № 3128/25.11.2022 г. за налагане на дисциплинарно наказание „уволнение“ и Заповед № 22/25.11.2022 г. /изх. № 3129/25.11.2022 г./ за прекратяване на трудовото правоотношение.

Със Заповед № 22/25.11.2022 г., връчена на ищцата на 25.11.2022 г., е прекратено трудовото правоотношение поради налагане на дисциплинарно наказание „уволнение“. Ищцата не оспорва, че е получила заповедта на 25.11.2022 г., за което се е подписала.

На гърба на Заповед изх. № 3128/25.11.2022 г. за налагане на дисциплинарно наказание, ЧСИ Й. е вписал протокол от 25.11.2022 г., в който е отбелязал, че ищцата е отказала да подпише тази заповед, като в кантората не е имало лице, което да свидетелства на отказа. Разпоредено е заповедта да ѝ бъде изпратена с куриерска фирма. Заповедта е връчена на ищцата едва на 26.01.2023 г. /след образуване на настоящото производство/ чрез куриерска фирма „Интерлогистика“, видно от обратна разписка № 20185322.

Представено е извлечение от банковата сметка на ЧСИ от дата 24.11.2022 г., като е видно, че на посочената дата на „*****“ ЕАД е преведена сумата от 4 400,79 лева по изп. д. № *****.

Представено е разпределение по чл. 460 ГПК по изп. д. № ***** г., видно от което сумата за изплащане на дружеството – взыскател е била определена в размер на 3 282,73 лева.

Представено е копие от платежно нареждане № 28714311/19.08.2022 г., от което

е видно, че по сметка на ТД на НАП Враца е преведена сумата от 70 лева с основание за плащане „ИД ***** К. П. К.“, като задължено лице и наредител е посочен „В. Г. Й. ЧСИ“.

Видно от извлечения от банковата сметка на ищцата за периода от 1.12.2022 г. до 31.12.2022 г. и от 01.01.2023 г. до 22.05.2023 г., същата е получила обезщетение за безработица, както следва: на 16.01.2023 г. – 414 лева; на 15.02.2023 г. – 378 лева; на 15.03.2023 г. – 360 лева; на 13.04.2023 г. – 306 лева.

На 12.05.2023 г. е получила трудово възнаграждение, като в съдебно заседание признава, че е сключила трудов договор с друг работодател на 13.04.2023 г.

За установяване на релевантните по делото факти са събрани и гласни доказателствени средства чрез разпит на свидетелката Н. Й., която работи при ответника на длъжност „технически сътрудник“. Същата заявява, че нейните задължения включват деловодна работа по делата и обработване на входящата и изходящата поща в кантората. Сочи, че банковите преводи по делата се правят само от един компютър в кантората, разположен в другата част на помещението, в което работят служителите и ЧСИ. Твърди, че когато постъпила на работа, друго момиче извършвало банковите преводи, а след напускането ѝ ищцата ги извършвала.

В деня на 24.11.2022 г. свидетелката чула разговор между ЧСИ Й. и ищцата, в който работодателят ѝ казвал, че е направила някакъв грешен банков превод, но свидетелката не разбрала повече подробности. Сочи, че след този разговор ищцата си тръгнала от кантората, а г-н Й. отишъл при свидетелката, като ѝ казал, че помолил ищцата да подпише едно разпореждане, но тя отказала. Свидетелката твърди, че е прочела разпореждането, в което ставало дума за два сгрешени банкови преводи, но предвид изминалото време не си спомня подробности, след което се подписала отдолу, че ищцата е отказала да подпише документа. Това било около 14 часа. Заявява, че не е видяла г-н Й. да предлага на ищцата да подпише документа.

Свидетелката разказва, че кантората представлява голямо помещение, в едната част на което има голямо бюро с три компютъра, а в другата част на помещението имало едно самостоятелно бюро с компютър, предназначен само за извършване на банковите преводи по делата. На трите компютъра седи тя, съдебният изпълнител и друга служителка, а на компютъра, предназначен за извършване на преводите по делата, седяла ищцата. Ищцата извършвала преводите по делата, като сутрин се правела справка от банката за постъпили суми, изваждали се конкретните дела и по всяко се извършвали съответните преводи, като се подреждали и платежните документи по всяко дело.

Сочи, че на следващия ден ищцата дошла в кантората около 13:00 часа и ѝ била връчен заповедта за уволнение, като свидетелката не знае дали е имало и други документи.

В тези части съдът кредитира показанията на свидетелката, които в целостта си са доста хаотични и съдържат противоречиви твърдения, които в хода на разпита биват изяснявани чрез съответните отговори на поставените на лицето въпроси.

Ищцата е дала обяснения по реда на чл. 176 ГПК, които следва да бъдат обсъдени като доказателствено средство единствено в частите им, с които страната признава неизгодни за себе си факти и обстоятелства или е налице съвпадение между волеизявленията на двете страни, което е равносилно на признание на факти. В останалите им части обясненията на страните представляват фактически твърдения, които подлежат на доказване с предвидените в ГПК доказателствени средства и в този смисъл не следва да бъдат обсъждани. С оглед изложеното, съдът възприема твърденията, по които е налице съвпадение между волеизявленията на двете страни, а именно, че от началото на месец юни 2022 г. само ищцата е извършвала тези преводите по делата, а само когато тя е отсъствала поради отпуск или друга причина, преводите се извършвали от самия ЧСИ Й..

Други относими доказателства в производството не са ангажирани.

При така установената фактическа обстановка съдът приема следното от правна страна:

Предявени са кумулативно обективно съединени иски с правна квалификация чл. 344, ал. 1, т. 1 и т. 3 вр. чл. 225, ал. 1 КТ за признаване за незаконно и отмяна на уволнението на ищцата Н. Р. А., ЕГН *****, извършено със Заповед № 22/25.11.2022 г. на ЧСИ В. Й., считано от 25.11.2022 г., и за заплащане на обезщетение за оставането ѝ без работа поради незаконното уволнение за срок от шест месеца, считано от уволнението – от 25.11.2022 г. до 25.05.2023 г. в общ размер на 4 260 лева, ведно със законната лихва от 25.11.2022 г. до окончателното изплащане.

По иска с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ:

За основателността на този иск в тежест на ищеца е да установи при условията на пълно и главно доказване съществуването на трудово правоотношение с ответника по безсрочен трудов договор и прекратяването му с посочената Заповед № 22/25.11.2022 г., а в тежест на ответника е да установи при условията на пълно и главно доказване законността на извършеното уволнение на цитираното в заповедта уволнително основание, а именно **1.** че описаните в заповедта дисциплинарни нарушения са извършени от служителя, както и че извършването на тези дейности са били част от трудовите ѝ задължения като „технически сътрудник“; **2.** спазване от работодателя на поставените от закона изисквания към процедурата по налагане на дисциплинарни наказания, касаещи изслушването на служителя, респ. приемане на писмените му обяснения, мотивиране на заповедта, спазване на преклузивния срок за издаването ѝ.

Трудовото правоотношение между ищеца и ответника е прекратено поради

налагане на дисциплинарно наказание „уволнение“. Заповедта е издадена в срока по чл. 194, ал. 1 КТ.

Установяването на законосъобразното упражняване на правото си да прекрати трудовия договор с ищеца е в доказателствена тежест на ответника, който с помощта на всички допустими по ГПК доказателствени средства следва при условията на пълно и главно доказване да установи наличието на съответното посочено в заповедта уволнително основание – в случая описание в уволнителната заповед нарушения на трудовата дисциплина, чиято тежест е такава, че обуславя налагането на най – тежкото дисциплинарно наказание „уволнение“. Освен това ответникът – работодател следва да установи и че е спазил изискванията на закона към процедурата по налагане на дисциплинарни наказания, за които има своевременно въведено възражение от ищеца – в случая касаещи изслушването на служителя, респ. приемане на писмените му обяснения, съобразяване на тежестта на нарушението.

С оглед принципа за диспозитивното начало, установен с чл. 6, ал. 2 ГПК, в спорните съдебни производства по исковете по чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ съдът не може да се произнася по доводи за незаконност на уволнението, които не са наведени от ищеца с исковата молба като основания на иска. Ищецът, който оспорва законността на уволнението, трябва да посочи всички факти, които според него опорочават оспорваното потестативно право на работодателя да го уволни, а ответникът – всички факти, които пораждат това право или имат значение за надлежното му и законосъобразно упражняване. Съдът не може да основе решението си на факти, които опорочават уволнението, но не са посочени от ищеца в исковата молба. Непосочени пороци на заповедта за уволнение не могат да се въвеждат в предмета на спора служебно от съда. Непосочените от ищеца основания за незаконосъобразност на уволнителната заповед се преклудират /в този смисъл са Решение № 92/14.04.2016 г. по гр. д. № 4515/2015 г. на ВКС, IV г. о., Решение № 174/13.10.2016 г. по гр. д. № 659/2016 г., ВКС, III г. о., Решение № 23/02.02.2016 г. по гр. д. № 4553/ 2015 г., ВКС, IV г. о., Решение № 160/01.06.2016 г. по гр. д. № 222/2016 г., ВКС, IV г. о. и др./. Щом в исковата молба ищецът не оспорва релевантен факт, който представлява основание за прекратяване от работодателя на трудовото правоотношение с ищеца, следва да се приеме, че не е наведен такъв довод за незаконност на уволнението и съдът няма право да го разглежда. Съдът не може да основе решението си на факти, които не са посочени от ищеца в исковата молба, защото по иска за незаконност на уволнението съдът няма задължение да следи служебно за нито един факт, който поражда правото на уволнение, или надлежното му упражняване /Решение № 66/01.11.2010 г. по гр. д. № 242/2009 г. IV г. о.; Решение № 555/09.02.2012 г. по гр. д. № 1224/2010 г. IV г. о., Решение № 149/13.06.2012 г. по гр. д. № 475/2011 г. IV г. о., Решение № 290/11.07.2012 г. по гр. д. № 882/2011. IV г. о.; Решение № 459/27.10.2011 г. по гр. д. № 1532/2010 г. IV г. о. на ВКС и др./.

Предвид гореизложеното, съдът следва да отговори на въпросите, имащи значение за законността на уволнението, които са своевременно въведени от ищцата А. с исковата молба, а именно: спазени ли са изискванията на чл. 193, ал. 1 КТ да бъдат поискани обяснения от ищцата преди издаване на Заповед № 22/25.11.2022 г., както и дали извършването на банкови преводи по изпълнителните дела е било част от трудовите ѝ задължения, извършени ли са от ищцата посочените в заповедта дисциплинарни нарушения, представлява ли извършването им злоупотреба с доверието на работодателя и съобразено ли е тежестта на нарушението при определяне на дисциплинарното наказание. Всички останали възражения, включително заявените с писмената защита на ищцата, са преклудирани и не следва да бъдат обсъждани от съда.

На първо място, възражението на ищцата, че работодателят не е изпълнил задължението си по чл. 193, ал. 1 КТ, според което работодателят следва да изслуша работника или да приеме писмените му обяснения, е основателно.

По делото е безспорно, че работодателят е издал писмено разпореждане от 24.11.2022 г. за изискване на обяснения от ищцата за двете вменени ѝ нарушения на трудовата дисциплина – извършени съответно на 22.08.2022 г. и на 24.11.2022 г. два грешни банкови превода по две изпълнителни дела. В документа работодателят е разпоредил служителката А. да представи писмено обяснение за допуснатите нарушения до 17:00 часа на същия ден – 24.11.2022 г.

Под текста на разпореждането с подписа на един свидетел – Н. Й. е удостоверено, че ищцата се е запознала със съдържанието на разпореждането и е отказала да го подпише, като е напуснала работното място в 14:10 часа.

Заповедите за налагане на дисциплинарно наказания и за прекратяване на трудовото правоотношение са издадени на следващия ден – 25.11.2022 г.

От доказателствата по делото не се установява ищцата да се е запознала с текста на разпореждането, нито да ѝ е връчено, нито да е отказала да го подпише. Както бе установено по – горе, свид. Н. Й. категорично заяви, че не е видяла ЧСИ Й. да кара ищцата да подпише документа, нито е видяла, че ищцата А. се е запознала със съдържанието на разпореждането, с което ѝ се искат писмени обяснения за извършени от нея нарушения, нито че същата е отказала да го подпише. Видно е, че свидетелката е удостоверила случването на нещо, което не е възприела лично, а работодателят ѝ е казал, че „е помолил ищцата да го подпише, но тя отказала“. Ето защо подписването на тази констатация в разпореждането от свид. Й. няма никакъв удостоверителен ефект и нейният подпис не може да установи, че удостоверяваните от нея като свидетел обстоятелства са се осъществили – че ищцата се е запознала със съдържанието на разпореждането и е отказала да го подпише, тъй като лицето реално не е било свидетел на удостоверените от нея факти.

Макар в КТ да не са уредени изрични и формални правила за провеждане на дисциплинарното производство, чл. 193 КТ, озаглавен „Задължения на работодателя преди налагане на дисциплинарното наказание“, предписва задължението на работодателя преди налагане на дисциплинарното наказание да изслуша работника или служителя или да приеме писмените му обяснения и да събере и оцени посочените доказателства /ал. 1/. Когато работодателят предварително не е изслушал работника или служителя или не е приел писмените му обяснения, съдът отменя дисциплинарното наказание, без да разглежда спора по същество /ал. 2/.

Ал. 3 на чл. 193 КТ сочи, че разпоредбите на предходната алинея не се прилагат, когато обясненията на работника или служителя не са били изслушани или дадени по негова вина.

Съдът намира, че работодателят само привидно е изпълнил задължението си да поиска обяснения от ищцата. Работодаателят е следвало да положи усилия действително да поиска обяснения от служителката, както и да ѝ предостави разумен срок да представи такива – например като изпрати покана по пощата или чрез куриер, респ. нотариална покана или друг избран от него начин, от който да е видно, че добросъвестно е положил усилия да предостави възможност на ищцата да даде своите обяснения относно вменените ѝ нарушения. Вместо това работодателят е побързал още на следващия ден да издаде уволнителната заповед и заповедта за налагане на дисциплинарно наказание. За да удостовери, че е изпълнил задължението си по чл. 193, ал. 1 КТ, работодателят е придал вид, че разпореждането ѝ е връчено при отказ, в който случай би се приложила ползващата го разпоредба на чл. 193, ал. 3 КТ.

В случая и с оглед изложеното, следва да се приеме, че обяснения от ищцата не са били поискани. Съгласно константната съдебна практика, в изпълнение на задължението си по чл. 193, ал. 1 КТ, работодателят следва да поиска от работника или служителя да даде устни или писмени обяснения, като му предостави разумен срок за това преди налагане на дисциплинарното наказание. Това искане може да бъде направено от работодателя устно или писмено. Когато искането е направено устно, то следва да е било направено по начин, че да бъде възприето от работника или служителя. Когато искането е писмено, то следва да се връчи на работника или служителя – лично, или чрез пощенска/куриерска услуга – на адреса на работника или служителя /Решение № 257/22.05.2012 г. по гр. д. № 985/2011 г., ВКС, IV г. о., Решение № 35/07.05.2012 г. по гр. д. № 1877/2010 г., ВКС, IV г. о. и други/.

Поради това, че не бе доказано обстоятелството, че на 24.11.2022 г., преди да напусне кантората, на ищцата са ѝ поискани писмено или устно обяснения за извършените нарушения, то не може да се приеме и че същите не са дадени по нейна вина по смисъла на чл. 193, ал. 3 КТ. Обясненията на работника не са били изслушани или дадени по негова вина във всички случаи, когато работодателят е поискал

обяснения за дисциплинарното нарушение и не е получил такива от работника, независимо от причините за отказа да се дадат обяснения. Такова виновно поведение на работника или служителя, препятстващо събирането на обяснения /писмени или устни/ от него, несъмнено е налице, когато до знанието му е достигнало отправеното искане /писмено или устно/ на работодателя за даване на обяснения в разумен срок, но въпреки това работникът или служителят, без извинителна причина, в рамките на предоставения му срок не се яви, за да бъде изслушан от работодателя, или не му предостави писмените си обяснения. Виновно поведение на работника или служителя по смисъла на чл. 193, ал. 3 от КТ, е налице и тогава, когато по какъвто и да било начин, без извинителна причина, той не приеме или се постави в невъзможност да получи писменото искане на работодателя за даване на обяснения, като например: откаже да го приеме, когато то му се връчва лично; откаже да получи или не предприеме действия за получаване на пощенската пратка, съдържаща писменото искане на работодателя, макар пощата да е удостоверила доставянето ѝ на адреса, посочен от работника или служителя; промени или отсъства от този адрес, без да уведоми работодателя си за това и пр. / Решение № 257/22.05.2012 г. по гр. д. № 985/2011 г., ВКС, IV г. о./. Във всеки случай обаче трябва да са му били поискани от работодателя, което в случая ответникът не е изпълнил.

Отделно от това, дори и да ѝ бяха поискани такива, съдът намира, че предоставеният от ответника срок за предоставяне на писмени обяснения не е достатъчен с оглед отдалечеността във времето на едното от вменените ѝ нарушения, както и специфичността на дейността, свързана със съобразяване на изготвеното от съдебния изпълнител разпределение на постъпили суми по чл. 460 ГПК. В разпореждането е вписано, че ищцата е напуснала кантората на ЧСИ в 14:10 часа, а крайният срок за даване на обясненията е определен в 17:00 часа на същия ден.

Дали предоставеният от работодателя срок за писмени обяснения е достатъчен и разумен, се преценява във всеки отделен случай с оглед конкретните обстоятелства. Поначало разумен и достатъчен е този срок за писмени обяснения, който позволява на дисциплинарно уличеният след като се ориентира във фактите, да изложи обмислен коментар на твърденията или отговор на въпросите в писмена форма, да изрази субективното си отношение, включително ако е допуснал нарушението. Една от целите е да бъде насочен работодателят към доказателства и факти, които добросъвестно да събере и оцени. Изключение са случаите, при които възможността за даване на съдържателни писмени или устни обяснения е реално обусловена от подготовка, наложителни справки, проверка на документи и пр., отнемащи повече време /така Решение № 53/31.05.2017 г. по гр. д. № 2943/2017 г., ВКС, III г.о./. Когато исканите обяснения са относно обстоятелства - действия или бездействия на работника от сравнително отдалечен период от време или налагат работникът да извърши определени справки, проверка на документи и пр., срокът за обяснения трябва да е

съобразен с реалните възможности на работника да ги даде /в този смисъл Решение № 137/02.03.2010 г. по гр. д. № 20/2009 г., ВКС, IV г. о., Решение № 254/04.11.2014 г. по гр. д. № 7086/2013 г., ВКС, IV г. о./.

Несъмнено в случая по – малко от 3 астрономически часа не са достатъчно време, за да се приеме, че е била осигурена реална възможност на служителката да даде своите обяснения за двете вменени ѝ нарушения. Първото от тях е било извършено на 22.08.2022 г., т. е. повече от 3 месеца по – рано. Няма как да се очаква, че ищцата би имала „пресни“ спомени за действия, извършени преди повече от три месеца, които са част от стандартната ѝ работа, за да може веднага да си спомни и обясни какво точно се е случило точно по този банков превод. По второто нарушение несъмнено служителката е следвало да извърши нужните справки в кориците на изпълнителното дело, за да може да обясни действията си по извършения превод в противоречие с изготвеното от ЧСИ разпределение на постъпилите суми.

С оглед всичко гореизложено, следва да се приеме, че работодателят не е изпълнил задължението си преди налагане на дисциплинарното наказание „уволнение“ да изслуша работника или пък да приеме писмените му обяснения за констатираното дисциплинарно нарушение – чл. 193, ал. 1 КТ. Неизпълнението на това задължение води до отмяна на уволнението при условията на чл. 193, ал. 2 КТ, без да се разглежда трудовият спор по същество.

При горните мотиви съдът намира, че искът с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ е основателен и следва да бъде уважен, като уволнението бъде признато за незаконно и отменено. Това налага отмяна както на Заповед № 22/25.11.2022 г., с която е прекратено трудовото правоотношение, така и на съпровождащата я Заповед изх. № 3128/25.11.2022 г. за налагане на дисциплинарно наказание „уволнение“.

За пълнота на мотивите схематично следва да се отговори на останалите заявени от ищцата оспорвания по същество.

Ищцата е заемала длъжността „технически сътрудник“ при ЧСИ. Извършването на банкови преводи чрез попълване на банкови платежни документи несъмнено представлява техническа работа, поради което възражението, че не се е включвало в трудовите ѝ задължения, е неоснователно. За боравенето с онлайн системата на дадена банка и изготвянето на платежни нареждания не се изисква никакво специално образование или умения и компетенции, а единствено лицето да бъде грамотно.

Неоснователно е и възражението, че не е извършила вменените ѝ нарушения. В дадените по реда на чл. 176 ГПК обяснения, ищцата признава, че от началото на месец юни 2022 г. само тя е извършвала преводите по делата, а само когато тя е отсъствала поради отпуск или друга причина, преводите се извършвали от самия ЧСИ Й.. Последният не оспорва, че след изготвяне на платежните нареждания, доколкото

същият е титуляр на банковата сметка и с оглед сигурността на извършените онлайн плащания, след получаване на автоматично съобщение от банката на неговия телефона е потвърждавал плащанията. Това обаче не означава, че ЧСИ Й. е изготвял самите платежни нареждания, за което е ангажирана дисциплинарната отговорност на ищцата. Касае единствено за потвърждаване на плащането от оторизирано според системата на банката лице – титуляр на сметката чрез предоставен от него телефонен номер, чрез който се получава съобщение за потвърждаване на плащането.

Неоснователно е оспорването на ищцата, че вменените ѝ нарушения не представляват „злоупотреба с доверието“ на работодателя. Съгласно разпоредбата на чл. 126, т. 9 КТ, работникът или служителът е длъжен да бъде лоялен към работодателя си, като не злоупотребява с неговото доверие. Неизпълнението на задължението за лоялност към работодателя съставлява дисциплинарно нарушение по чл. 190, ал. 1, т. 4, предл. първо КТ и чл. 187, ал. 1, т. 8, предл. първо КТ - злоупотреба с доверието на работодателя, оказано при възлагане изпълнението на работата за длъжността. Нарушението може да се прояви в различни форми, чиято обща характеристика е zlepоставяне на отношенията на доверие между работник и работодател. Касае се за хипотези, в които работникът, възползвайки се от служебното си положение, е извършил действия, компрометиращи оказаното му доверие и zlepоставящи работодателя пред трети лица – независимо от това, дали действията са извършени при пряк умишъл с цел извличане на имотна облага. Предвид изложеното следва да се приеме, че злоупотреба с доверието на работодателя е налице, когато работникът, възползвайки се от служебното си положение, е извършил преднамерени действия с цел извличане на имотна облага; когато, без да е извлечена имотна облага, е извършил действия, компрометиращи оказаното му доверие; когато с действията си е zlepоставил работодателя пред трети лица, независимо дали действията са извършени умишлено /Решение № 108 от 27.04.2015 г. по гр. д. № 5516 / 2014 г., ВКС, III г.о., Решение № 232 от 18.05.2012 г. по гр. д. № 41/2012 г., ВКС, IV г.о./. В случая се касае до несправяне със служебните ѝ задължения, възложени ѝ от работодателя, дали поради невнимание, неопитност, поради липса на необходимите знания или недоглеждане. В случая обаче ищцата е била единственият служител, на когото е било възложено извършването на тази дейност – извършване на банкови преводи по делата. Несправянето с тази дейност представлява злоупотреба с гласуваното ѝ от работодателя доверие. Работодателят е поверил на ищцата съществено важни и значими за дейността на ЧСИ трудови функции, като при тяхното неправилно осъществяване ищцата е компрометирала оказаното ѝ от работодателя доверие, zlepоставила го е пред трети лица и пред работещите в кантората, за което законът предвижда налагане на дисциплинарно наказание. Освен това когато работникът или служителът осъществява материално-отчетнически функции, то изискванията за лоялност към работодателя са свързани и с проявата на поведение за опазване имуществото на работодателя. Възлагането на материално-отчетническа дейност предполага една по-висока степен на оказаното от работодателя доверие, поради което осъществяващият тази дейност работник или служител

е длъжен при изпълнение на трудовите си задължения да престира поведение, при което да полага съответната на оказаното му доверие, по-голяма грижа за опазване на повереното му имущество на работодателя.

Целта на изпълнителния процес, извършван и контролиран от ЧСИ Й., е именно събиране на парични средства за погасяване на парични задължения. Т.е. нейното ядро са паричните постъпления по банковите сметка на ЧСИ и разпределянето им на вискателите за тяхното удовлетворяване, което следва да става съобразно правилата на ГПК. Разпределянето чисто физически на постъпилите суми е техническа дейност, но нейното правилно осъществяване е от изключително значение, предвид законовата и обществена функция на длъжността „частен съдебен изпълнител“, както и с оглед деликтната и дисциплинарната /не е изключена и наказателната/ отговорност на съдебния изпълнител. Ето защо неправилното осъществяване на банковите преводи има тежестта на нарушение, обуславящо налагане на най – тежкото дисциплинарно наказание.

По иска с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 3 вр. чл. 225, ал. 1 КТ:

За основателността на този иск в тежест на ищеца е да установи оставането си без работа поради уволнението за исковия период от 25.11.2022 г. до 25.05.2023 г., както и размера на последното месечно брутно трудово възнаграждение, което е получила за последния пълен отработен месец преди уволнението.

С доклада на ищцата изрично е указано, че не сочи доказателства за фактите, за които носи тежестта на доказване.

В Тълкувателно решение № 6/15.07.2014 г. по тълк. д. № 6/2013 г., ВКС, ОСГК, е прието, че при предявен иск по чл. 344, ал. 1, т. 3 КТ вр. чл. 225, ал. 1 КТ доказателствената тежест да установи факта, че след уволнението е останал без работа и не е получавал трудово възнаграждение, е на ищеца – работник/служител. Прието е, че като елемент на правната норма фактическото твърдение, че е останал без работа поради уволнението, трябва да се докаже от ищеца, който се позовава на тази норма, и няма законова опора за отклонение от правилото на чл. 154 ГПК. Доказването на отрицателни фактически твърдения може да се извърши чрез съвкупност от положителни факти /индиции/, които са основа за доказателствени изводи относно отрицателния факт. Фактът на безработица може да бъде доказан, като се установи липсата на вписване на последващо трудово правоотношение в трудовата книжка на ищеца, липса на регистрирано трудово правоотношение в НАП през исковия период, регистриране на ищеца в бюро по труда като безработен, или чрез установяването на други обстоятелства, от които може да се направи извод за оставането без работа.

Ищцата не съумя да докаже оставането си без работа поради уволнението, извършено от ответника, т. е. причинната връзка между това уволнение и оставането си без работа. Въпреки даденото й с доклада изрично указание, че не сочи доказателства

за фактите, за установяването на които носи тежестта, същата не ангажира такива, от които по категоричен и несъмнен начин да се заключи, че е останала без работа, считано от датата на уволнението до 13.04.2023 г., на която дата твърди, че е сключила трудов договор с трето за спора лице, което следва да се зачете като признание на неизгоден за нея факт.

Единственото представено доказателство е извлечение от банковата ѝ сметка, от което е видно, че от м. януари до м. април 2023 г. е получавала обезщетение за безработица. Получаване на обезщетение за безработица е в резултат на проведена административна процедура, след подаване на молба от безработното лице и проверка от страна на НОИ на предпоставките за изплащане на обезщетение по реда на КСО. От представеното извлечение от банковата сметка е видно, че първото обезщетение е получено на 16.01.2023 г., т. е. почти 2 месеца след прекратяване на трудовото ѝ правоотношение с ответника на 25.11.2022 г. Съдът намира, че само от това обстоятелство не може да се заключи по несъмнен начин дали лицето е било безработно вследствие прекратяването на точно този трудов договор, сключен с ответника, или в периода от прекратяването му до датата на първото получено месечно обезщетение ищцата е имала сключен/и друг/и трудов/и договор/и, след прекратяването на които е възникнало правото ѝ да получава обезщетение за безработица, но правото ѝ да получи такова от ответника е било погасено.

За периода след 13.04.2023 г. до 25.05.2023 г. искът е неоснователен и поради сключването на нов трудов договор с друг работодател.

Възраженията на ответника, че на ищцата не се дължи обезщетение за оставане без работа, тъй като същата реализирала приходи от други дейности /дейност като земеделски производител, като управител и едноличен собственик на капитала на търговско дружество и дейност по почистване на жилища/, са на първо място, недоказани, а на второ – ирелевантни. Само ангажираността по друго валидно трудово правоотношение, което осигурява на незаконно уволненото лице защита на правото му на труд, еквивалентна на тази по незаконосъобразно прекратеното трудово правоотношение, може да изключи отговорността за плащане на обезщетение по чл. 225, ал. 1 КТ, но не и заетостта по граждански договор или всеки друг източник на законно получени средства за издръжка от уволнения работник или служител /в този смисъл Решение № 22 от 08.04.2020 г. по гр. д. № 1697/2019 г., ВКС, III г. о., Решение № 634 от 20.11.2009 г. по гр. д. № 2071/2008 г., ВКС, II г. о., и много други/.

Искът по чл. 344, ал. 1, т. 3 КТ вр. чл. 225, ал. 1 КТ е недоказан по основание, поради което следва да бъде изцяло отхвърлен.

По разноските:

При този изход на спора право на разноски възниква и за двете страни.

Ищцата претендира разноски за платен адвокатски хонорар, но по делото не са представени доказателства да е сторила такива. Искането за разноски е заявено в исковата молба, но до приключване на съдебното заседание не бяха представени доказателства за извършването на такива и за техния размер, както и че са платени. Едва с писмената защита, депозирана от адв. М., са представени списък по чл. 80 ГПК и Договор за юридическа помощ от 28.12.2022 г., сключен с ищцата. Представени на този етап, същите не могат да бъдат взети предвид от съда при разпределяне отговорността за разноски. Съгласно указанията, дадени в т. 11 от Тълкувателно решение № 6/06.11.2013 г. по тълк. д. № 6/2012 г., ВКС, ОСГТК, претенцията за разноски по чл. 80 ГПК може да бъде заявена валидно най-късно в съдебното заседание, в което е приключило разглеждането на делото пред съответната инстанция. В мотивите е прието, че с писмената защита не могат да бъдат предявени процесуално валидно искания за присъждане на разноски, съответно за техния размер. Макар и акцесорна, претенцията за разноски съставлява искане, свързано със спорния предмет, което следва, също като него, да бъде заявено до приключване на съдебното заседание, с което приключва делото пред съответната инстанция.

Освен това няма доказателства, че уговореният в чл. 2 от договора от 28.12.2022 г. адвокатски хонорар в размер на 600 лева е бил заплатен от ищцата. В договора не е отбелязан начин на плащане на тази сума и не са представени доказателства да е действително платена. Съгласно т. 1 от Тълкувателно решение № 6/06.11.2013 г. по тълк. д. № 6/2012 г., ВКС, ОСГТК, съдебни разноски за адвокатско възнаграждение се присъждат, когато страната е заплатила възнаграждението. В договора следва да е вписан начина на плащане – ако е по банков път, задължително се представят доказателства за това, а ако е в брой, то тогава вписването за направеното плащане в договора за правна помощ е достатъчно и има характера на разписка. Ето защо адвокатското възнаграждение няма как да бъде присъдено на ищцата.

С оглед отхвърляне на иска по чл. 344, ал. 1, т. 3 КТ вр. чл. 225, ал. 1 КТ, разноски се дължат на ответника. Съгласно списък по чл. 80 ГПК /л. 83/, същите се претендират в размер на 800 лева – платен адвокатски хонорар.

Предвид обстоятелството, че ищцата е освободена от заплащане на такси и разноски за производството на основание чл. 83, ал. 1, т. 1 ГПК и чл. 359 КТ, същата не дължи заплащането им на Районен съд – гр. Враца, независимо от изхода на делото. Ищцата обаче не е освободена от заплащане на останалите разноски на ответника, който при този изход на спора право на разноски. Видно от представения договор за правна защита и съдействие от 03.05.2023 г. /л. 44 – гръб/, ЧСИ В. Й. е заплатил на адв. С. в брой адвокатско възнаграждение в размер на 800 лева, която сума на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, като не е посочено каква част от това възнаграждение по кой иск се дължи. Ето защо съдът намира, че по всеки от двата кумулативно съединени иски е

платено по ½ от това възнаграждение или по 400 лева. Ето защо и предвид отхвърлянето на иска по чл. 344, ал. 1, т. 3 КТ вр. чл. 225, ал. 1 КТ, ищцата следва да бъде осъдена да заплати на ответника сумата от 400 лева разноски за платен адвокатски хонорар.

На основание чл. 78, ал. 6 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати по сметка на Районен съд – гр. Враца държавна такса върху неопценяемия иск с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ в размер на 80 лева.

Мотивиран от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА НЕЗАКОННО на основание чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ уволнението на Н. Р. А., ЕГН *****, и **ОТМЕНЯ** като **незаконносьобразни** Заповед изх. № 3128/25.11.2022 г. за налагане на дисциплинарно наказание „уволнение“ и Заповед № 22/25.11.2022 г. за прекратяване на трудовото правоотношение, и двете издадени от ЧСИ В. Г. Й., Булстат *****, с адрес: *****.

ОТХВЪРЛЯ като **неоснователен** предявения от Н. Р. А., ЕГН *****, против ЧСИ В. Г. Й., Булстат *****, иск с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 3 вр. чл. 225, ал. 1 КТ за осъждане на ответника да заплати на ищцата сумата от 4 260 лева, представляваща обезщетение за оставането ѝ без работа поради незаконното уволнение за шест месеца, считано от уволнението – от 25.11.2022 г. до 25.05.2023 г., ведно със законната лихва от предявяване на исковата молба – 25.11.2022 г. до окончателното изплащане на сумата.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК Н. Р. А., ЕГН *****, с адрес за призоваване: *****, **ДА ЗАПЛАТИ** на ЧСИ В. Г. Й., Булстат *****, с адрес: *****, сума в размер на **400 лева** /четиристотин лева/ - разноски в производството за адвокатско възнаграждение.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 6 ГПК ЧСИ В. Г. Й., Булстат *****, с адрес: *****, **ДА ЗАПЛАТИ** в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Районен съд – гр. Враца държавна такса в размер на **80 лева** /осемдесет лева/.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд – гр. Враца в двуседмичен срок, считано от датата на обявяването му – **16.06.2023 г.** на основание чл. 315, ал. 2 ГПК.

Съдия при Районен съд – Враца: _____